

De Amsterdamse Spinoza Kring stelt voor dat Spinoza (1632-1677) een boegbeeld van Amsterdam wordt en dat het stadsbestuur een plaats inruimt voor Spinoza om daarmee één van 's werelds grootste denkers de eer te betonen die hem toekomt. Spinoza's wijsbegeerte heeft in de 17e eeuw de kiem gelegd voor de inrichting van de open en vrijzinnige stad Amsterdam.

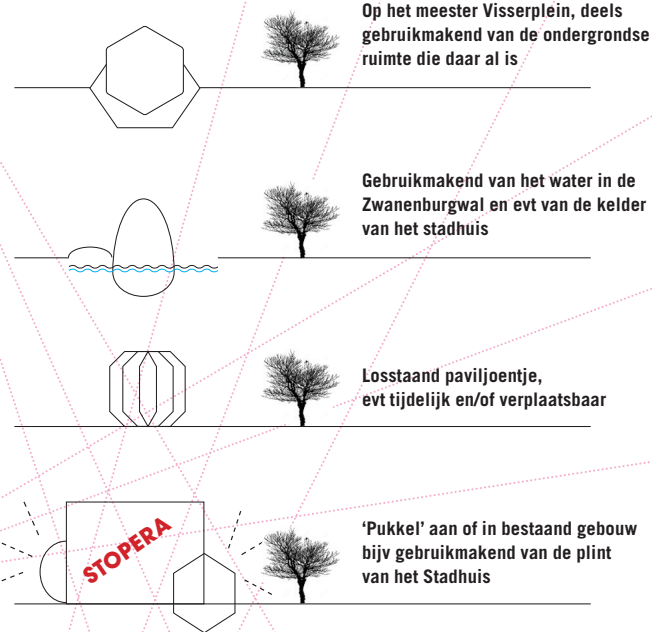
Amsterdam

maak plaats voor Spinoza!

Amsterdamse
Spinoza
Kring

Tijdelijke standplaats: Huis de Pinto
St. Antoniebreestraat 69, 1011 HB Amsterdam
www.amsterdamsespinozakring.nl

Mogelijke volumes /locaties voor een Spinozacentrum

In een vrij staatsbestel is het een ieder toegestaan te denken wat hij wil en te zeggen wat hij denkt.
Spinoza

Spinoza in Amsterdam

Het Amsterdam van de 17e eeuw was de plek waar Bento, later Benedictus de Spinoza zich ontwikkelde tot één van de grootste denkers uit de westerse geschiedenis. Hier streken joodse families neer die elders om hun geloof vervolgd werden. Hier was een rechtstaat waar de inwoners vrijheid van geweten hadden. Spinoza zag dat een dergelijke vrijheid eerder positief dan negatief uitpakte, sterker nog, dat het een belangrijk ingrediënt voor de groei en bloei van de stad was. Om de stad ook vandaag de dag te laten groeien en bloeien is het belangrijk Spinoza's gedachtegoed een plek te geven.

Spinoza en Amsterdam

Het voortreffelijke is even moeilijker als zeldzaam
Spinoza

Ook nadat Spinoza uit Amsterdam vertrokken, bleef zijn denken in Amsterdam levend door een kring van zijn vrienden die zijn werk in wording lazen en met elkaar bespraken. Spinoza was nog regelmatig in Amsterdam om zijn vrienden te bezoeken en het drukken van zijn werk te begeleiden. Niet alleen deze vriendengroep maar het klimaat in Amsterdam in het algemeen maakte het mogelijk dat Spinoza zijn denken ook met de wereld kon delen.

De Amsterdamse Spinoza Kring, opgericht in 2006, ziet zichzelf als een voortzetting van de vriendenkring van Spinoza, voor wie zijn werk een bron van inspiratie en discussie is.

Gerit Adriaensz. Berkheytje Portuges en de Grote Synagoge Amsterdam 1639-98?

1581 Philips II verovert Portugal en de Inquisitie maakt het leven voor bekeerde joden moeizaam. Velen vluchtten. Zo ook Spinoza's grootvader die naar Nantes gaat rond 1605.

Voor 1621 De familie van Spinoza's vader Michael komt naar Amsterdam vanuit Nantes.

24 november 1632 Spinoza wordt geboren in Amsterdam, waarschijnlijk op de Houtgracht, nu Waterloo plein.

1637-1647 Spinoza krijgt onderwijs op de Ets Haimsschool aan de Houtgracht.

1654 Na de dood van zijn vader leidt Spinoza samen met zijn jongere broer de handelsfirma (Mediterrane import) onder de naam 'Bentio y Gabriel de Spinoza'.

1656 Over Spinoza wordt een banvloek (chirem) uitgesproken. Hij is niet meer welkom in de joodse gemeenschap.

1661 Spinoza verhuist naar Rijnsburg, waar hij een kamer huurt in wat nu het Spinozahuis is en geeft privélessen over de cartesiaanse filosofie.

1663 Spinoza verhuist naar Voorburg en publiceert Renati des Cartes Principia philosophiae (Over de Principia Philosophiae van René Descartes). Dit is het enige werk onder zijn eigen naam: Benedictus de Spinoza, Amsterdammer.

Tussen 1669-1671 verhuist Spinoza naar Den Haag, waar hij eerst aan de Stille Veerhede woont en later aan de Paviljoensgracht. Dat laatste huis staat er nog.

1670 Spinoza publiceert anoniem, en onder een valse plaats en uitgever (Hamburg, Heinrich Kunrant; in werkelijkheid Amsterdam, Jan Rieuwertsz.), Tractatus theologico-politicus (Theologisch-politiek traktaat).

1674 De TIP wordt verboden, samen met werken van Hobbes en Spinoza's vriend Lodewijk Meijer.

21 februari 1677 Spinoza overlijdt, aan een longaandoening in Den Haag. Hij wordt op 25 februari in de Nieuwe Kerk begraven. Zijn manuscripten worden naar Amsterdam gebracht, waar zijn vrienden aan de uitgave ervan werken.

Begin 1678 Spinoza's nagelaten werken verschijnen zowel in Nederland's als in het Latijn bij Rieuwertsz. in Amsterdam. Deze bevatten zowel de Ethica als de verzamelde correspondentie van Spinoza, en kleinere en onvoltooide werken als Tractatus politicus en Tractatus de intellectus emendatione. Deze uitgaven worden in hetzelfde jaar door de Staten van Holland verboden.

1897 Oprichting van de Vereniging Het Spinozahuis, ter bescherming van het huisje in Rijnsburg en later ook het huis aan de Paviljoensgracht in Den Haag.

2006 Oprichting Amsterdamse Spinoza Kring, ter promotie van Spinoza als beegbeeld van Amsterdam.

2008 Ontthulling Spinoza Standbeeld naast de Stopera.

2015 De Amsterdamse Spinoza kring en Vereniging Het Spinozahuis ontvangen gezamenlijk de Hermannus van Tongerenprijs van de Orde van Nederlandse Vrijmetselaren uit handen van de Burgemeester van Amsterdam, Eberhard van der Laan.

2025 Amsterdam bestaat 750 jaar.

2032 Spinoza is 400 jaar geleden geboren.

Descartes 1628-1649 woonachtig in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden

Rembrandt van Rijn woonde van 1639-1658 op de Sint Antoniesbreestraat. In 1656 werden in dezelfde week Spinoza en Rembrandt vertegenwoordigd door de 'voogd' (advocaat) Louis Craeyn, die zowel Titus van Rijn als Spinoza wist te vrijwaren van de faillissementen van hun vaders.

Amsterdamse vrienden waren oa. Simon de Vries, Jarig Jelles, Lodewijk Meyer, De gebroeders Koerbagh, Johannes Bouwmeester, Jan Rieuwertsz. ...

In het buitenland oefent het denken van Spinoza vooral ondergronds invloed uit op o.a. denkers als Diderot. Uitgesproken bewondering vinden we pas aan het einde van de 18e eeuw bijvoorbeeld bij Goethe.

1789 Franse revolutie

Vanaf 2008 begint Amsterdam met het geven van een prominente plek aan Spinoza

Maak plaats voor Spinoza in Amsterdam

De Amsterdammer Spinoza is als filosoof van onschatbare betekenis geweest voor de ontwikkeling van de moderniteit en mag zich nog altijd in een wereldwijde belangstelling verheugen. Door voor Spinoza een eigen zichtbare plek in te ruimen maakt Amsterdam zijn eigen bijzondere plaats in de intellectuele geschiedenis van het vrije denken tastbaar. Een plek waar zowel inwoners als bezoekers van de stad, voor even, of wat langer deel kunnen zijn van de Amsterdamse kring rond Spinoza. Wie de hectiek van het alledaagse even achter zich laat en zich gezamenlijk verdiept in het denken van een ander, kijkt daarna met een frisse blik naar de wereld.

Kunstenaren uit de gouden eeuw hebben met Rembrandt als vlaggendrager een plek in het Rembrandthuis en andere musea. Het is tijd om aan de minder zichtbare helden van de zeventiende eeuw dezelfde eer te bewijzen en hen zichtbaar te maken voor de vele bezoekers van Amsterdam. Spinoza is niet de enige geweest die heeft geprofiteerd van de vrijheid van Amsterdam in de 17e eeuw. Hij staat een symbool voor mensen als Koerbagh, Van den Ende, Jelles, Baling, Rieuwertsz., Meyer, Glazenmaker, enz. Al deze vooraanstaande figuren konden hun werk doen in dat beroemde tolerante Amsterdam in de 17de eeuw.

Afiches voor de jaarlijkse Spinozadag, (ASK i.s.m. Paradijs)

Spinoza is de vlaggendrager voor zijn tijd- en stadgenoten, omdat hij zijn leven en filosofische ontwikkeling niet alleen te danken heeft gehad aan de stad, maar vervolgens ook een warm pleitbezorger is geworden voor intellectuele en godsdienstige vrijheid met het zeventiende-eeuwse Amsterdam als lichtend voorbeeld.

Het Spinozacentrum

Het Spinozacentrum Amsterdam biedt de mogelijkheid om allerhande activiteiten te verrichten die het belang van Amsterdam, als intellectueel centrum in de 17e eeuw, voor een binnen- en buitenlands publiek duidelijk maken. Het is een plek waar inwoners en bezoekers van de stad informatie kunnen krijgen, een tentoonstelling kunnen bezoeken, een wandeling kunnen beginnen of een cursus kunnen volgen.

Zie ook www.amsterdam.nl/ het stadshuis verhuurt

Het Spinozacentrum Amsterdam heeft de volgende functies:

- Ruimte voor lezingen en discussie, voor het ontvangen van kleine groepen, zoals schoolklassen, toeristen, cursussen;
- Niet-academische studie van Spinoza's gedachtegoed;
- Beginpunt voor de Spinoza Stadswandeling;
- Ruimte voor een permanente tentoonstelling over Spinoza;
- Informatie over Amsterdam als intellectueel centrum in de zeventiende eeuw, en Spinoza's minder bekende vrienden;
- Informatiepunt/klein documentatiecentrum met boeken van en over Spinoza, en audiovisueel materiaal;
- Een boekentafel voor de verkoop;
- Het secretariaat van de Amsterdamse Spinoza Kring.

Amsterdam Spinoza!